

PROPRIETAR—DIRECTOR

Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

conform regulamen. de a-
plicare a tarifului comer-
cial, categoria V.

REDACTOR

Prof. DUMITRU NEDA

Foaie înscrisă în Registrul de
publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Lei

Pentru străinătate 400 Lei

Unitatea

Foaie bisericească — Apare în fiecare Sâmbătă

Vestiți pe Hristos!

(+) Tot păcatul își are pedeapsa. Unul din marile păcate ale veacului nostru este înstreinarea de Hristos. Pedeapsa se vede: haos, ruine, sfâșieri între neamuri; neliniște, nesiguranță și mil de suferințe cari altfel, în cea mai mare parte, ar putea fi ocolite, în viața singuraticilor.

Lumea noastră românească, atât la orașe cât și la sate, își are și ea, din greu, partea de pedeapsă în urma aceluiaș păcat al înstrăinării de Hristos. Dovada o fac la tot pasul realități ce bat la ochi și răsbat la inima preotului mai mult ca la a oricui, el fiind mai aproape ca oricine de cei ce pătimesc și lui revenindu-i, mai mult ca oricui, rolul de părinte și doftor.

Armele preotului? Bunătatea inimii care se știe face totul tuturora — mai ales celor mici și umili — și cuvântul luminat și întremător al Scripturii cu centrul Hristos. El singur este calea, adevărul și viața, și datorința cea mai de frunte a crainicilor săi — preoții — aceasta este: să-l vestească pe El, cu vreme și fără vreme. Vremurile noastre de întunec și obidă sunt în deosebi potrivite pentru a-i apropia pe oameni de Mântuitorul și a-i mângăia și înălța în forma aceasta.

Să nu se uite însă un lucru: cuvântătorul bisericesc să prezinte ascultătorilor săi pe Hristos și adevărul său, — morală, dogmatică, asheză — și nu pe sine însuși, ori valori trecătoare și îndoelnice. Hristosul Evangheliei le trebuie bieților muritori și nu iluzii înșelătoare, și unde se întâmplă ca un biserican să înțeleagă acest adevăr și să purceadă în consecință de câte ori urcă amvonul, acolo bisericile sunt tixite de mulțimile cari însetoșează după apă vie, nu după surrogate specioase. P. Letourneur vorbea simplu, fără înflorituri, paristenilor cu gusturi fistichii. Și totuși bisericile unde predica el erau mereu arhipline. Ludovic XIV auzind acest lucru, a întreat pe vestitul Boileau care să fie cauza acestui fenomen? La ceea ce acela i-a răspuns, nu fără maliție, dar cu mult spirit: „Sire, pricina asta-i: respectivul preot vestește Evanghelia, și buna voastră cetate Paris a iubit în toată vremea noutatea”. — Pe vremea aceea în Paris și chiar și astăzi, în multe alte metropole, cetăți, sate și orașe e o noutate s'auzi vestindu-se în biserici Hristos și adevărul său. Așa cum ar trebui să se facă.

Prorocul David se plânga că s'au împutinat adevărurile de către fiii oamenilor. Astăzi se face la fel. Se trece peste dogme ca cea a Proniei cerești, a ingerilor, a iadului, a Sf. Treimi, a întromentrii lui Hristos, a harului, ș. a., pentruca să se îmblătească paie stropite cu limonadă. — Să nu mai fie!

Suflet nou

(*) „România mare a făcut-o Dumnezeu.” — Așa s'a spus. Și așa este. Fiindcă Dumnezeu a voit să crească o nație românească pe plaiurile Daciei; El i-a dat putere să înfrunte bejenia veacurilor de robie; dreptatea lui poruncește ca popoarele să fie stăpâne pe glia strămoșească. — Pe piatra acestei porunci s'a clădit țara noastră: un ostrov de echilibru și de pace în veșnic agitatul sud-est european; strajă a civilizației latine la granițele orientului misterios. — Și așa a voit să-și croiască alvia vieții: după rânduielile lui Dumnezeu, căutând, înlăuntru și înafară, pacea și dreptatea Lui. N-a invidiat și n-a dușmănit pe nimeni, și nimica dela nimeni n-a râvnit.

Dar într'o noapte omul vrășmaș, care seamănă neghină în holdele dreptății dumnezeiești, a trecut pe furiș hotarul și a început să secere unde n-a semănat. A scos cuțitul și a tăiat adânc în trupul neamului nostru deabia intrămat. Străvechiul pământ al Basarabiei și mândra grădină a Bucovinei presărată cu mănăstirile lui Ștefan, cu toată bogăția și frumuseța lor, cu cei aproape trei milioane de frați cari sunt os din oasele noastre și sânge din sângele nostru, cu toată comoara de fapte și glorii românești, au plecat iar pe drum de bejenie, s'au încovoiat din nou sub jug străin; se duc pe drumuri neștiute, spre zări cu alte legi, cu alte așezări, cu alte idealuri sociale decât acelea în care au crescut din moși strămoși. Dincolo de Prut, în țara mănăstirilor și bisericilor fără seamăn, a amuțit glasul de clopot, a căzut crucea de pe turlile bisericilor și Hristos va trebui să se strecoare prin sate și în inimi pe furiș, fugar, prigonit și răstignit, de sute și mii de oril

Ne doare. Zădărnicia suferințelor de veacuri ne înecă sufletele în amărăciune și tristeță fără margini. Ce va fi de lumea asta, dacă va rămâne definitiv în voia forței oarbe și a violenței nerușinate? — Căci lovitura ce ni s'a dat nu poate invoca decât legea junglei. Temei de drept n'are nici unul. Nici istoric, nici etnic, nici economic, nici cultural, nici măcar de echilibru politic. Satana, care și-a înfipt ghiarele în carnea dreptului Iov!

Nu plângem. Infruntăm bărbătește încercarea. Ne-am lăsat jungheții, fără scâncete, pe altarul păcii. Ne-am lăsat ciunțiți, ca să ferim de pârjolul războiului acest colț de lume în veci neodihnită. Ne-am jertfit pentru a mântui și a salva din calea prăpădului ceea ce se mai putea.

Privim însă în viitor cu încrederea nesdruncinată a lui Iov cel greu încercat. Orice izbiri ne-ar ajunge, știm că Mântuitorul nostru trăiește, că există un Dumnezeu și există o

dreptate, care e mai tare decât toți tiranii pământului și mai puternică decât toate forțele iadului. În numele acestei dreptăți a înviat din pusturile robiei străine nația românească și s'a încheat România creștină. În numele și prin puterea ei va trebui să biruie încercările de azi și de mâne, înălțându-se iarăși din umilire, curățită prin suferință, inobilată prin jertfă, întărită prin răbdare.

Va suna, credem, în curând, ceasul acestei dreptăți izbăvitoare. Din haotica prăbușiri de țări și de lumi la care asistăm, va trebui să răsară o Europă nouă, cu alte așezări, cu alte rândueli decât cele de azi. Cu așezări drepte și cinstitute. Căci numai așa vor fi trainice. Atunci, dacă există și numai un dram de omenie și o schinteie de înțelepciune în puternicii acestei lumi, România se va întregi iarăși în hotarele ei firești, istorice, etnice și politice.

Orice ar fi însă și orice s'ar întâmpla, știm un lucru mai presus de toate: că nația românească e o realitate mai vie, mai puternică decât schimbătoarele linii ce le trag pe hartă vânturile nedreptăților omenești. Știm că există un suflet românesc, pe care nu-l pot ucide acei cari astăzi ne sfășie trupul și pământul. Iată tăria și nădejdea noastră: sufletul românesc, care a biruit în trecut, vitregia veacurilor, realizând în istorie un miracol de vitalitate care nu-și găsește asemănare.

De sigur, vremile s'au schimbat. Primejdiile ce ne aleșuesc au alt chip și alte metode decât cele din trecut. Lucrează direct la stricarea sufletului și urmăresc metodic pierzarea.

În fața lor sufletul românesc trebuie să stea ferecat în armură nouă. Să fie sănătos și puternic. Purificat în durere, călit în jertfă și simplitate, adăpat în eroism și cinste: suflet de foc și oțel în care să se frângă toate furtunile dușmane.

În cele două decenii de viață independentă nu ne-am arătat așa. Isbânda ne-a amețit. Ne mai având un ideal superior, care să ne lumineze strădaniile și să ne oțelească vrerile, ne-am dat huzurului și desmățului. Ne-am găsit ușori la cântarul vieții și frivoli în chivernisirea țării.

E timpul să ne desmetecim. Să înțelegem odată că viața nu-i bodegă cu șprițuri dela ghiață și țara nu-i reprezentăție de operetă. Ci luptă și realitate aspră, muncă neodihnită, simț de răspundere încordată, cinste neșovăitoare și incoruptibilă. Să ne obișnuim a prețui bucuriile limpezi ale acestei atmosfere morale înălțate, infinit mai trainice, mai cuprinzătoare, mai fericitoare decât beția carnei

și jocul josnic al șmecheriilor și învârtelilor. — Ne trebuie, sub sancțiunea vieții și a morții, *suflet creștin integral*, drept și eroic, puritan și netulburat de patimi. Aceasta e suprema poruncă și cea mai grea învățătură a loviturilor sorții adverse.

Să începem neîntârziat, cu toții, marea acțiune de primenire și de înnoire. Statul și Biserica în frunte. Impreună, mână'n mână. În programul ce l-a vestit țării, d. prim-ministru *Gigurtu*, a spus că: „*Biserica*, în concepția noului guvern, *are un rol hotărîtor*. Ea trebuie să fie vie și activă, așa cum a spus-o în nenumărate rânduri Suveranul nostru“. Nu ne îndoim că Biserica, și slujitorii ei, vor înțelege sarcina ce-i așteaptă. Ne place să credem că, la rândul său, guvernul va ști trage și el toate concluziile acestei declarații. În vremuri grele nu ne putem juca de-a frazele.

Hotărîți să nu mai „cedăm“ nici o brazdă din pământul ce ne-a rămas, îndârjiți în vveri sub loviturile sorții potrivnice, știm că avem iarăși, de-acum înainte, „un vis neîmplinit...“ Vom pleca la drumul cunoscut din veacuri pentru cucerirea lui. Cu suflet nou, integral creștin și total românesc. E singura formă în care putem concepe totalitarismul: devotament total în apostolatul înnoirii sufletului românesc, care va reface mâne dreptatea astăzi călcată în picioare!

Intelectualii satelor

de pr. I. Man

În „Unirea“ s'a scris nu odată despre intelectualii noștri și despre manifestările lor în domeniul religiei și al credinței; și s'au spus multe adevăruri, de p. V. Lupu și de alții mai înainte. Problema — căci e o problemă aceasta — a fost cuprinsă în general și privind mai ales clasa intelectualilor dela orașe. S'a constatat insuficiența pregătire religioasă a lor, a cărei prim rezultat este ignoranța și indiferentismul religios. Se înțelege, onoare excepțiilor!

Eu vreau să restrâng aceasta problemă la intelectualii cari trăiesc în alt mediu, și anume în parohia dela țară. Astfel ea capătă un alt aspect și o altă importanță, pentru că alta este viața socială, religioasă și culturală a satului și alta a orașului; altul este mediul și alt ritm și altă respirație religioasă are satul, și deci rolul intelectualilor dela sate trebuie să se incadreze în pulsațiile acestei vieți.

Dacă la orașe unul, ori mai mulți intelectuali chiar, se pot pierde din vedere, când e vorba să cunoști manifestările lor religioase; atitudinea lor de indiferență față de lucrurile credinței, este întristătoare; ea poate totuși să nu aibă o influență hotărîtoare asupra vieții religioase a parohiei. La sate problema e fundamental schimbată. Aici viața religioasă a intelectualului e de aproape supraveghiată de mulți ochi. Atitudinea lui în materie de credință are o mare însemnătate și pilda lui — bună ori rea — găsește răsănet în rândurile simplilor credincioși, așa că rolul lui este de o covârșitoare însemnătate pentru bunul mers al parohiei. Unii dintre ei au influență hotărîtoare asupra poporului, așa că atitudinea lor e dătătoare de ton și cu adevărat creatoare de curente și opinii.

În general, intelectualii dela sate își împlinesc mai bine datorințele lor religioase. Acestea fac oarecum parte integrantă din totalul obligațiilor lor și le împlinesc cu mai multă ușurință și plăcere. Asta se datorește faptului că Dumineca dela sate își are centrul de viață în ascultarea sft. Liturghii, la care asistând intelectualii mai des, își câștigă și completează mai repede cunoștințele religioase și convingerile devin mai clare și mai statornice.

Găsești și la sate gândiri răslețe și liberale; intelectuali cât se poate de reduși în materie religioasă, cari pot să-ți facă mai mult rău în parohie, decât ori care dușman deschis de altă confesiune. Nepăsarea și neîmplinirea datorințelor de bun creștin catolic a acestuia creiază în jurul său aceeași atmosferă și în loc ca să aducă servicii credincio-

șilor și bisericii lui, îi face numai rău. Răspunderea în materie de credință cade deci grea pe conștiința intelectualului dela sate, căci el are — alături de preot — un rol de conducător și îndrumător a întregii vieți din parohie, ori în ce direcție s'ar manifesta aceasta. El trebuie să aibă conștiința răspunderii și se așteaptă dela el o rapidă și mai deplină înțelegere a datorințelor sale. Spre el privesc cei mai mici și mai neînvățați, cărorora trebuie să le fie lumină, apostol, îndrumător și apărător al credinței și bisericii. Intelectualul dela sate, care nu-și dă seama de aceste lucruri, comite o gravă abatere nu numai dela datorințele lui creștinești, ci și dela acele de om și de cetățean.

În parohiile mixte intelectualii noștri dela sate au o și mai grea răspundere. Dovedindu-se neînțelegători ai acestei situații, îngreunează crearea omogenității de gândire și acțiune a parohiei, în fruntea căreia trebuie să fie tot ei. Indiferentismul religios în aceste cazuri poate fi adânc dăunător. Aici trebuie să-și arate mai ales respectul, dragostea și neabătuta convingere a credinței. Numai astfel sunt folositori obștei, luminători și îndrumători ai ei, nu numai în cele lumești, ci și în cele mult mai însemnate ale sufletului. Numai așa pot fi împlinitorii rolului lor în viața socială, religioasă și culturală a parohiei, pionieri ai credinței și reazăm sigur în munca pastorală a preotului în orânduirea vieții morale a parohiei și mântuirii sufletelor.

De aici urmează, în chip firesc, o regulă pastorală de prima importanță: grija specială pe care trebuie s-o poarte preotul acestor elemente de prima importanță în viața satului. Cu blândă stăruință, cu înțeleaptă prietenie, cu iubirea creștină care nici odată nu dă greș, trebuie să și-i apropie, să-i facă prieteni și colaboratori luminași și harnici. Dar nu intrăm în amănunte. Teologia pastorală deo parte, râvna sa apostolică de alta îi vor spune fiecăruia ce are de făcut, și cum trebuie să procedeze. Am voit numai să atrag încă odată atențiunea confrăților asupra unei datorii, care este și rămâne mereu de primă importanță și de mare actualitate.

Foiața „Unirii“

Evangelhia săracului și preotul

— O prăpastie în care trebuie să privim —

2) de pr. I. Miclea

Unii dintre preoți își fac o icoană foarte greșită despre Hristos, icoană care nu se aseamănă de loc cu aceea pe care ne-a eternizat-o Scriptura. Ea se schimbă foarte mult, dela preot la preot; deci nu poate fi adevărată. Unii îl prezintă pe Hristos ca pe un mare proprietar, care cu amândouă mâinile, viața sa întreagă, a binecuvântat bogăția și pe bogăți; sau cel puțin, ca pe protectorul și patronul averilor „cinstite“. Lucru complet anti-evangelic. Alții îl prezintă pe Isus Hristos numai în lumina pietății: „să iubești pe Dumnezeu; să mergi la biserică; să faci rugăciuni; să aduci daruri și jertfe... și ești desăvârșit“. Complet greșit. Fiindcă Hristos însuși spune: „iar a doua asemenea ei este să iubești pe aproapele tău“; și „*Milă vreau și nu jertfă*“. De aci unii nu pot trage totuși o concluzie la fel de greșită, și anume că pietatea n'ar avea mare valoare în fața lui Dumnezeu, ci că atâta vreme cât încă există ființe tari au lipsă de milă efectivă, în ordine reală trebuie să premeargă, să aibe întâietate față de caritate,

fiindcă Dumnezeu se poate servi foarte bine în cei lipsiți.

Urmarea a fost că preotul în loc să se modeleze după icoana reală a lui Hristos din Evanghelie, s'a nizuț să fie cât mai asemănător cu chipul pe care și l-a făurit singur despre Hristos; un chip care n'are nimic precis, sigur, clar, serios, absolut: un loc comun al tuturor contradicțiilor: blândețea lașă, bogăția practică și efectivă — sărăcia teoretică, platonice, afectivă; milostenia disprețuitoare și bunătatea silită; lingușirea celor mari și păcătoși — severitatea și sbiciul de foc față de cei mici și neînsemnați; umilința aparentă și râvna nesăbuită, reală, după locurile cele de mai sus, chiar și prin parvenire.

Dacă Hristos este idealul tuturor oamenilor, atunci el trebuie să fie în primul rând al celor aleși ai săi, al acelor cari au fost chemați în mod special ca să-i prelungească prin veacuri chipul și viața lui pământească în splendoare divină.

Cum a fost această icoană? Copiii o cunosc. E icoana săracului din toate vremurile și toate locurile. E săracul prin excelență, care se naște în iesle, afară de sat, în frig, fără scutece; are o mamă săracă și muncitoare; un tată îngrijitor, care sparge butuci și împinge firezul din răsputeri pentru gologanul de pâine. Când copilul acestor săraci e în stare să strângă în mână rindeaua face și el

la fel, până la vârsta de treizeci de ani. Apoi își alege prieteni dintre cei săraci, cari pe truca să fie desăvârșiți trebuie să-și lase și sărăcia pe care o mai aveau acasă: rociuri stricate, copii desculți, părinți bătrâni și poate n'au adăpost pentru vremuri grele. De aci încolo — ceata Săracilor — trăiește din mila celor ce-i ascultă. Când foamea își anunță cu stăruință vizita, trag le casa unui Lazar, a lui Simion, a lui Levi, mai marele vameșilor; ori chiar nunta din Cana este un prilej ca să-și stămpere această pământească lipsă. Dacă oamenii n'au milă, chiar fiind sâmbătă, holidă are spice coapte, iar ei sfărâându-le, nu vor călca legea. Smochinul din marginea drumului uneori mai păstrează câte un rod uitat pentru trecătorii flămânzi. Nu-l vedem la mese bogate decât o singură dată, și atunci numai pentru prilejul de-a învăța pe stăpân și pe comeseni, că procedeează greșit chemând la mâncare pe ceice n'au lipsă, lăsând pe cei săraci să moară de foame. Tot o singură dată își amintesc apostolii că au stat la masă cu Isus — poate prima, dar cu siguranță ultima lor masă regulată. Și atunci, ceice nu are nimic își dă totul, însuși Trupul și Sângele său celor flămânzi de el. Gol, insetat, ostenit, pârâșit, cufundat în oceanul injuriilor, al chinurilor, „*Omul Durerilor*“ — născut și mort în cea mai pură și sfântă sărăcie.

Nu atinge banul cu mâna; nu e prieten

Tăcere și judecată! Văzduhul e plin de unde nevăzute, care poartă peste lume potop de „știri“ și „informațiuni“. In cataclismul de azi, cine nu dorește să afle și să știe totul? Astfel, prin aparatele de radio, străinii pătrund zilnic în casele noastre, sunt ascultați cu atențiune încordată și vorba lor meșteșugită se imprimă în creier și, pe încetul, pune stăpânire pe gânduri și judecăți.

Se știe însă că cea mai mare parte din „informațiile“ străine n'are nimic de a face cu adevărul. Ci sunt ticluite cu vicleană iscusință în scop de propagandă. — Să nu uiți acest lucru oridecâteori în aparatul tău se rătăcesc unde străine! Să știi că ele te pândesc ca șarpele, care se furișează încet ca să te otrăvească. Deci: atențiune și judecată! — Apoi, discreție și tăcere! De ce să dai mai departe șvonuri și minciuni pe care nu le poți controla și care s'au ticluit cu scopul precis de a te duce în rătăcire? Poate că tu le știi reduce la valoarea lor reală, dar acela cui le spui mai departe, pentru ca el să le comunice altora, cari n'au discernământul necesar?!

Nu uita: există o lege a alarmismului. Ea îi privește pe toți. Dar mai ales și mai puternică decât ea, este porunca inimii tale românești, care în nici o formă, în nici un chip, nu-ți îngăduie să contribui la slăbirea puterii de rezistență a sufletului național. Pe aceasta s'o ascultă și s'o urmezi cu sfințenie și disciplină desăvârșită!

Ne place, de altfel, să credem că posturile de radio românești se vor sili în viitor — ceea ce nu e cazul până în prezent — să dea informațiuni complete și limpezi, mai ales privitor la chestiunile care interesează obștea românească în aceste clipe de grea cumpănă. E bine să se știe, că neamul nostru are curajul de a privi în față adevărul, întregul adevăr. Chiar de aceea nu e bine să rămână desorientat, ori lămurit numai de jumătate, și să-și caute informațiile la străini; cari, de altfel, ar trebui puși la punct imediat și documentat, tot prin posturile de radio românești, în tot ceea ce spun și lansează neadevărat ori tendențios!

Disciplina Seminarială

— Importanța ei pentru a se ajunge la preoțimea pe care o dorim —
de Pr. Leon I. Sârbu

În urma jertfelor imense aduse de neamul românesc în cursul războiului mondial, bunătatea dumnezeiască și vitejia soldatului român au adunat aproape pe toți fiii neamului într-o țară mare bogată și frumoasă, pe care de 20 de ani ne-au invidiat-o și ne-au pândit-o dușmanii haini, lacomi și hrăpăreți, cari acum, nesocotind dreptul ginților și folosindu-se de împrejurările grele prin cari trecem, au început să ne-o ciuntească fără milă.

După osanalele primelor zile cari au urmat unirii naționale, au început pătimirile și calvarul Bisericii noastre. Persoane puse de încrederea națiunii în diferite direcții — de jos până sus, — cari și-au nesocotit menirea, s'au întovărășit de două decenii cu anumiți conducători din cealaltă strană, socotiți cu scaun la judecată — ca să ne umilească și nedreptătească la noi acasă ba — dacă le-ar fi fost cu puțință, chiar să ne nimicească. Ca și când n'ar fi avut ceva mai bun de făcut!

O spunem nu ca noutate, căci venerabilii confrați dela posturile de veghe — și toți fiii vrednici ai Bisericii noastre, cari se interesează cât de cât, ca să participe la bucuriile și durerile Maicii lor — o știu foarte bine. Nici n'o spunem pentru că ne-am teme de loviturile cari ni-se dau, când pe furis cu lășitate, când pe față cu sfidare, ci pentru că ni se pare că încă mai sunt și azi de aceia, cari, nici măcar acum, când văd sângerând trupul scump al țării spintecat, nu-s capabili să se debaraseze de ura veche, ca să poată vedea calea mântuirii Neamului nostru. Și mai ales o spunem, ca să școțăm în relief faptul că prin loviturile cari ni s'au dat, Biserica noastră a câștigat mult și că slăbirea și pierirea Ei nu poate veni dela cei ce nu umblă pe calea adevărului, nici dela „porțile iadului“ ci numai dela noi înșine. Dacă noi înșine, și

mai ales dacă preoțimea de mâne nu va fi la înălțimea chemării sale. Pieirea ta, din tine Izraile!

Preoțimea de mâne însă numai atunci va putea fi la înălțimea chemării sale, dacă preoții de mâne vor fi preoți disciplinați și curajoși ca adevărații apostoli.

Ar fi deosebit de interesant să redăm și numai pur și simplu în traducere nenumăratele documente pontificale emanate în cursul veacurilor, începând cu Papa Sf. Marcellin (296—304) până la Papa Piu XI (1922—1939), cuprinse în cartea *Enchiridion clericorum*. De data aceasta vom spicui, de ici și colo, părți care privesc formarea preoților disciplinați.

Biserica lui Hristos este o armată imensă. Fiecare fiică și fiu al Ei face parte din această oștire. Fiecare este ostaș al lui Hristos. Oștirea „Regelui veacurilor“ (1 Tim. 1,17) își are ofițerii săi. Aceștia sunt preoții. Ei numai așa vor deveni comandanți valoroși cari nu bat în retragere în fața dificultăților, nici nu capitulează în fața obstacolelor, ci conduc cu iscusință mulțimile la cucerirea împărăției fericii vecinice, dacă în timpul formării lor, în școala de ofițeri a lui Isus, în Seminar, s'au călit sufletește printr-o disciplină serioasă, care le-a cerut renunțare neîntreruptă și conformarea voinții proprii cu voința lui Dumnezeu.

Levitului mai ales, Regele Hristos îi spune, că dacă vrea să-L urmeze „să se lapede de sine“ (Mat. 16,24). Adevărat: să renunțe la capriciile, la patimile, la pornirile sale păcătoase, la voința sa înclinată spre păcat, căci numai așa va putea să și-o conformeze cu voința lui Isus, a cărui prieten, ambasador și ministru trebuie să fie. Voința proprie, — din care izvorește ambiția, mândria și celelalte păcate, — spune Sf. Bernard, — este un rău foarte

cu cei mai bogați și puternici; nu-i chiamă la sine; nu-i mângâie; din contră, le arată în mod plastic, pe ce margine de abis se găsesc; îi îndeamnă să se lapede de avere ca mântuirea să le fie mai ușurată.

Il găsim totdeauna printre cei săraci, cerșitori, bolnavi, leproși, orbi, îndrăciți și păcătoși — împrejurare care-i aduce învinuirea cărturarilor, că mănâncă și bea cu păcătoșii, cari în concepția lor bolnavă erau egali cu săracii (Săraci; deci, păcătoși. Nu cumva persistă această idioție?).

Așa mi se prezintă fața omenească a lui Hristos în Evanghelie.

În ce privește învățătura lui referitoare la bogăție și la cei săraci, nu o repetăm, am expus-o într'altă parte, așa după cum o găsim în Evanghelie. Identitate perfectă între viața sa și învățătura sa, încât singur poate spune: „Învățați dela mine... precum am făcut eu, faceți și voi; pildă v'am dat vouă“.

Dacă fiecare creștin este chemat să imiteze, să sculpteze acest chip al lui Hristos celui sărac, umilit, îndurerat și răstignit, atunci ce să zicem de ceice îi țin prin specială vocație locul: de preoți. Cuvântul lui Dumnezeu, Hristos, este intrupat; preotul trebuie să fie nici mai mult nici mai puțin decât incarnația cuvântului lui Hristos, adică a Evangheliei. Între Omul Hristos și preotul său nu trebuie să fie deosebire. Evident, preotul nu

poate fi Hristos, fiindcă are natură omenească, pe când Hristos are și divină; dar chiar natura umană a preotului, e mare nenorocire dacă nu se divinizează prin grația sfințitoare a lui Hristos. Preotul poate, și este chiar insistent chemat să fie *alt Hristos*, de așa el încât cei ce-l privesc, sau ascultă, vrând-nevrând, trebuie să vadă în poia lui, în dosul acestei copii, proiectându-se splendoarea veșnicului original. Dacă acest lucru nu se întâmplă, dacă ascultându-l sau privindu-l mai curând îți vine în minte imaginea moșierului, a samсарului șiret, a băcanului, ori a fericitului lumii acesteia, atunci copia este falsă, iar privitorii amăgiți.

Deoarece nota fundamentală a vieții și doctrinei lui Isus este Sărăcia, urmează că nu-i iertat să fie străin de ea; dimpotrivă trebuie să o iubească, însușiască și s'o trăiască, iubind în ea pe Celce s'a identificat cu ea. Ar fi un lucru de neînțeles ca un preot al lui Hristos să nu iubească ce a iubit Hristos; ca starea pe care a îmbrățișat-o el, să fie pentru slujitorii lui o rușine, râvnind situații pe cari el cu siguranță că le-a detestat chiar și la cei ce nu erau ucenicii lui. Hristos și Sărăcia sunt același lucru; ar putea fi lucruri contrare preotul Săracului și sărăcia? Dacă ar putea fi, atunci este contrarietate esențială între Hristos și preotul lui. Preotul și sărăcia lui Hristos trebuie să formeze o realitate in-

separabilă, fiindcă acest lucru îl pretinde categoric Hristos dela ucenicii săi.

Să deschidem Evanghelia săracului.

Isus întâlnește la mare pe Simion și pe Andrei și îi chiamă la sine, ca să fie pescari de oameni. „Iară ei îndată lăsând mreșile s'au dus după dânsul“. Întâlnește pe Iacob și pe Ioan, fiii lui Zevedei, dregându-și mreșile, și i-a chemat. „Iară ei îndată lăsând luntrea și pe tatăl lor s'au dus după dânsul“ (Mat. IV, 20,22). Cu privire la chemarea apostolilor, am putea aduce mai multe dovezi; trecem însă la poruncile ce le dă cu privire la datorința de a fi săraci. „Nu vă adunați comori pe pământ“ (Ibid. 6, 19). Tânărului care vrea să fie desăvârșit îi răspunde: „mergi, vinde averea ta și o dă săracilor, și vei avea comoară în ceriu, și vino după mine“ (Ibid 14, 21). Adevăr zic vouă, anevoie va intra în împărăția cerului cel bogat“, mai greu chiar și decât funia de corabie prin urechile acului. Apostolii fericți, au putut răspunde: „tată noi am lăsat toate și am venit după tine“. Isus decretează odată pentru totdeauna prima și cea mai esențială lege a apostolatului său: „Tot cel ce-și va lăsa casa, sau pe frați, sau pe surori, sau pe tată, sau pe mamă, sau pe mulere, sau pe prunci, sau țarinile pentru numele meu, însutit va lua și viața de veci va moșteni. (Mat. 19, 29). Apostolii acceptă, din dragoste față, de Învățător și față de suflete, această lege

mare, căci ea face ca faptele noastre să nu ne fie spre folos.

Ceeace-l ajută pe levit ca să știe renunța la voința sa proprie, să se poată desbrăca de omul cel vechiu, ca să poată deveni mai întâi ucenicul lui Hristos, iar mai târziu un al doilea Hristos, este Seminarul prin disciplina prescrisă de regulament. *Sf. Toma de Aquino* spune că, „disciplina nu-i altceva decât ordinea”. Iar ordinea — spune *Charnot*, în *L'ame de l'éducation* — este fiica minții sănătoase și a credinței, în timp ce desordinea izvoarește din voința egoistă a omului. Disciplina — zice *Sf. Ciprian* — este ancora și paznicul credinței; ea este izvorul și cărarea virtuților cari duc la viața vecinică, în timp ce nesocotirea ei duce la moarte. Iar Spiritul Sfânt, în cartea Înțelepciunii, spune că cel ce nesocotește disciplina ticălos este și deșartă este nădejdea lui și ostenețele lui fără de folos și netreb-nice lucrurile lui.

Regulamentul — după *Sf. Maria M. de Pazzi* — este calea cea mai dreaptă care duce la sfințenie; iar după *Elia Dalla Costa*, Cardinalul din Florența, regulamentul este scara tainică, prin care clericul se poate urca până la culmile desăvârșirii. *Sf. Ioan Berchmans* pe patul de moarte a declarat, că prin ținerea regulamentului și-a sfințit viața.

Regulamentul poate fi numit Codul clericului, Evanghelia prescurtată a levitului. Cel ce urmează prescrierile regulamentului și îndrumările celor puși să supravegheze împlinirea lui, poate fi sigur că împlinește totdeauna voia lui Dumnezeu; mai sigur chiar decât în cazul că un înger din cer care, la urma urmelor, ar putea fi îngerul întunecului, i-s'ar arăta ca să-i manifesteze voia lui Dumnezeu. Ba chiar și mai sigur decât în cazul, că ar apărea Isus însuși, căci apariția aceasta ar putea fi o iluzie. (*Billet*, în *Le Crucifix*). Ascultând de regulament și de mai mari, levitul nu poate fi expus la astfel de iluzii.

Ținerea regulamentului întru toate, dacă-i povară, este o povară plăcută. „Jugul meu este plăcut, și sarcina mea este ușoară” (Mt. 11,30). Regulamentul, pentru clericul care are

chemare, e o povară, ca aripile pentru paserile călătoare. Prin ținerea lui se înalță ușor spre culmile sfințeniei, căci poate deprinde nu numai supunerea, ci și smerenia și toate virtuțile creștinești și clericale.

În Seminarele în care se ține regulamentul înflorește evlavie și sfințenia; domnește mulțumirea și pacea. Un astfel de Seminar e un Ierusalim, o adevărată cetate a păcii și a fericirii. În schimb, acolo unde se nesocotește regulamentul evlavie tănjește, duhul lumesc și vițiul își fac de cap. Acolo e desordine, nemulțumire, și neînțelegere, un fel de Babilon, un fel de anticameră a iadului. Acolo unde nu există disciplină, nu poate fi vorba de adevărat spirit creștinesc de familie și nici de spirit de evlavie.

Istoria ordinelor călugărești ne spune, că acolo unde s'a relaxat disciplina, a urmat îndată decăderea spiritului monahal. Institulele de educație celebre, cu viață sufletească înfloritoare, atunci când n'au mai dat importanța cuvenită disciplinei, au început a degenera.

Pentru viața spirituală, pentru evlavie, disciplina e ca scoarța pentru pomi. Dacă desbraci scoarța de pe pom, acesta se uscă. Scoarța pomului pare a fi uneori un înveliș grosolan, fără mare importanță. Și totuși ea este aceea, care ocrotește și chiar însuflește viața pomului întreg. Tot asemenea și disciplina într'un Seminar. Las' că la rândul său viața spirituală se va revanșa în așa fel, ca disciplina, — dar adevărata disciplină părintească! — să poată produce roade mai multe și mai nobile.

Levitul care va observa regulamentul seminarului cu sfințenie — deci, nu de teamă, nici din respect uman, ori din alte interese meschine — se formează în mod minunat pentru a deveni adevărat preot-apostol. Talanții, pe cari îi aduce cu sine, și-i înmulțește și iasă în viață om echilibrat, bărbat virtuos, cu minte și judecată luminate de credință, cu o voință hotărâtă, întărită de darul lui Dumnezeu și oțelită prin conformarea voinții proprii cu voința lui Dumnezeu; cu o conștiință delicată; cu o imaginație ordonată și cu o inimă înțe-

legătoare, așa că cu tot dreptul i se poate cânta în ziua hirotonirii: „vrednic este”. Într'un astfel de om, dacă va continua să se mențină, mai marii bisericii pot să aibă încredere că-și va împlini toate datorințele din conștiință.

Clericul care nu arată bunăvoință în ținerea regulamentului, sau îl observă din motive omenești, va ieși în viață mai mult ori mai puțin neformat. S'ar putea întâmpla ca după aceea, văzând realitatea crudă a vieții, să-și deie seama de greșala făcută și căin-du-se să facă pocăință și să încerce a repara timpul pierdut. Dacă însă toate lucrurile îi merg după plac, e mare primejdia să se prăvălească din rău în mai rău. Să continue a trăi ca de obicei o zi două cu Hristos și 9—10 ori și mai multe cu Belial, smintind pe simplii creștini, și făcând zile amare Bisericii, protopopului și Ordinariatului.

Pentruca din Seminarele noastre să nu mai iasă pe viitor decât preoți bine formați prin respectarea conștiințioasă a regulamentului, printr'o serioasă disciplină părintească, firește că trebuie să contribuie toți cei chemați. Papa *Benedict XV* îi numește pe toți aceștia atunci când în scrisoarea trimisă Episcopilor din Germania, la 9 Oct. 1921, îi citează cu vorbele; „moderatores disciplinae”: prefectii de disciplină: „director spiritus seu moderator pietatis”: directorul spiritual și „rector Seminarii”. Acolo spune că grija specială a rectorului trebuie să fie observarea disciplinei, ca levitii să-și însușească adevărul spirit eclasiastic, care este spiritul lui Hristos (vezi: *Enchir. cleric.*)

Se înțelege că îndrumătorul sufletesc își are câmpul său aparte. În forul extern — spune Papa *Benedict XV* — n'are ce căuta.

Privitor la contribuția superiorilor pentru menținerea disciplinei, *Sf. Alfons, Lugo, Schram* și alți teologi susțin că „superiorii sunt obligați să facă, în virtutea datorinței statului lor, ca regulamentul să fie observat cu deosebită grijă, și că aceia cari ar neglija chiar și numai reprimarea transgresiunilor mici împotriva regulamentului, când aceste ar deveni dese

care taie în carne vie. „Și i-a trimis pe ei să propovăduiască împărăția lui Dumnezeu și să tămăduiască pe cei bolnavi. Și a zis către ei: „nimic să nu luați pe cale, nici toiag, nici traistă, nici pâine, nici argint, nici să nu aveți două haine” (Luc. IX, 2-3). Aci vedem mai mult decât un sfat: o poruncă, fiindcă apostolii flămânzesc, iar ca să-și stâmpere foamea, smulg spice din holdă (Mat. 12, 1).

Între apostolii lui Hristos și bogăție nu poate fi raport de prietenie. Ei — asemenea Domnului — trebuie să fie săraci, altfel cum vor putea fi ucenicii Săracului și slujitorii celor săraci? „Deci așa fiește carele dintre voi, carele nu se lapadă de toată avuția sa, nu poate fi ucenicul meu”. (Luc. 14, 33). Aceste cuvinte sunt categorice; n'au lipsă de nici un comentariu. Dacă totuși crede cineva că se pot comenta, eu le dau explicarea pe care o găsesc în nota acestui verset. *I. P. S. Dr. Ioan Bălan* în *N. T.* pg. 228. scrie: „Nu cere Dumnezeu aceasta dela toți creștinii, ci numai dela apostolii săi”; prin urmare, dela apostolii săi, cari sunt preoții și episcopii — Hristos o cere.

Apostolii încă au înțeles astfel gândul lui Hristos, fiindcă „Faptele Apostolilor” și scrisorile lor sunt pline de mărturii despre sărăcia lor, acceptată de dragul lui Hristos, și despre grija extraordinară pe care o au în ce privește supravegherea și ajutorarea săra-

cilor. De fapt, primii creștini își și împart averile cu cei lipsiți sub supravegherea și îndemnul apostolilor. Primele comunități creștine au ca punct esențial în program grija față de cei nenorociți și săraci, socotiți fiind ca membre chinute ale trupului mistic al lui Hristos. Pentruca să le vină într'a'utor — lucru interesant — apostolii colectează în toată regula: „În ceasul de față, mă duc la Ierusalim cu o sarcină în folosul sfinților. Căci Macedonia și Ahaia bine au voit să facă o strângere de ajutoare pentru săracii dintre sfinți, care trăiesc în Ierusalim”. (I. Cor. 15, 25-26). — „Ci în toate ne facem cunoscuți ca slujitori lui Dumnezeu, întru multă răbdare, în suferințe, în nevoi, în strâmtorări, în bătăi, în închisori, în tulburări, în ostenele, în vegheri și în posturi”. (II. Cor. 6, 4-5). „Ca săraci, dar pe mulți îmbogățind; ca neavând nimica, deși toate sunt în stăpânirea noastră. (Ibid. 6, 10). Corintenilor lă spune: „a treia oră gata sunt să viu la voi și nu vă voi fi povară, căci nu caut ale voastre, ci pe voi. — Tras-am eu folosul dela voi, prin vre-unul din aceia pe cari i-am trimis?” Când scrie Galatenilor, nu uită să le amintească de porunca ce a primit-o dela stâlpii Bisericii, Iacob, Chefa și Ioan, căci: „Alăt numai ne-au cerut, să ne aducem aminte de săraci, ceeace mi-am dat toată silința să fac chiar așa”. (Gal. 2, 10).

Scrisorile ss. Petru și Ioan sunt împân-

zite de învățăminte, exemple și porunci referitoare la cei săraci pe cari Biserica îi consideră de cea mai scumpă moștenire ce i-a rămas dela Hristos. (Ce bine ar fi dacă s'ar citi adeseori aceste scrisori!) În ce privește s. Iacob, el încă în vechime era socotit ca apostolul carității și al milei față de cei săraci. Nu reproducem din scrisoarea lui decât aceste cuvinte vrednice de a fi afișate pe pereții bisericilor, în salele de întruniri cu caracter religios și mai cu seamă în casele parohiale: „Cuceră curată și neîntinată înaintea lui Dumnezeu și Tatăl, aceasta este: să cercetăm pe orfani și pe văduve, în necazurile lor, și să ne păzim pe noi fără de pată, din partea lumii”. Apostolii să nu facă cinste bogatului și rușine săracului: „Ascultați, frații mei prea iubiți: au nu Dumnezeu i-a ales pe ceice sunt săraci, în ochii lumii, ca să fie bogăți în credință și milostenia împărăției pe care a făgăduit-o celor ce-l iubesc? Iară voi ați necinstit pe cel sărac; oare nu bogății vă asupresc pe voi și nu ei vă târesc la scaunele de judecată? Nu sunt ei ceice hulesc numele cel bun cu care sunteți chemați?” (Iac. 2, 5-7).

Nu mai reproducem, ci constatăm că între problemele pe care Hristos și Apostolii săi le pun cu mai mare insistență, doctrină, pe care se silesc, atât Stăpânul cât și ucenicii s'o ridice peste toate, este: Sărăcia și săracii.

pot să păcătuiască greu, pentru că prin acelea favorizează relaxarea progresivă, care într-o comunitate este o desordine gravă". (vezi: *Tanquerey și Berthier*).

Preoțimea de mâne va fi disciplinată, ori nedisciplinată, după cum va fi crescută în Seminare. Papa *Piu X* a spus într-o scrisoare enciclică, adresată chierarhilor italieni, că preoții lor vor fi, cum îi vor crește în Seminare (vezi: *Enchir. cleric.*).

Dacă preoțimea de mâne va ieși disciplinată din Seminarele noastre, în rândurile ei nu va avea ce căuta debandada, ci numai ordinea și rânduiala. Această oștire impunătoare în ciuda tuturor greutăților, își va împlini cu succes misiunea sublimă pe care o are în mijlocul acestui neam de origine română. Cu noi este Dumnezeu!

Brazda Basarabiei de Volbură Poiană Năsturaș

*E leagăn, buciom, clopot și sicriu...
Vorbește veacurilor viitoare
Cât drept avem să stăpânim hotare
Lăsate pentru veci din tată 'n fiu.*

*Aud sub brazdă șuer de săgeți,
Chiuituri de oști, porunci pe Domn,
Sub brazda Basarabiei nu-i somn,
Pământ cu milioane de vieți.*

*Plăeși au umblat pe-aici ca vântul —
Cuptor de foc au potolit în zare,
Din sus de Nistru, până jos la Mare
Ei au deschis tâlharilor mormântul.*

*Nu-i brazda, vatră fără de cărbuni,
Ci arde 'n fiecare pumn de țernă
Viața românească, cea eternă,
De dincolo de vremi și de străbuni.*

„Neamul Românesc“

Tot în chestia „latinizației“

Dacă m'am hotărît să răspund „rechizitorului“ pâr. I. Mihaiu, pe care mi-l face în numărul 27 al „Unirii“, o fac nu pentru pâr. Mihaiu, care *nu vrea să înțeleagă*, ci pentru cetitorii, cari înțeleg rostul Bisericii unite în mijlocul poporului românesc și în „orientul dizident“ altcum decât Sf. Sa.

Pâr. Mihaiu nu vrea să înțeleagă deosebirea între noțiunile *dogmă, cult, rit, tipic, disciplină și organizare*. În ce privește dogmele suntem una cu Biserica apuseană, declarând strămoșii noștri, că credem și mărturisim tot ce crede și mărturisește Biserica Romană, „și mai ales acele patru puncturi, în care *ne păream* până acum desbinați.“ În ce privește cultul, ritul și tipicul *am păstrat întru toate formele Bisericii răsăritene, românizându-le*. În instrucția Sacrei Congregațiuni de Propaganda Fide din 28 Iunie 1858 se spune: „ritul oriental să rămână nevătămat, precum și disciplina, pe care au ținut-o și au avut-o orientalii mai înainte de desbinare și care se razimă pe liturgiile vechi și venerande ale acelora și pe rituale, aceea să se păstreze cu scumpătate. Căci nu cu altă intențiune a instituit Pontificele amintit (Pius IX) Provincia nouă bisericească numită de Alba-Iulia, care expres a poruncit, ca forma și administrarea să fie după ritul și disciplina Bisericii orientale, ca prin exemplul acesteia și cei desbinați să se îndemne cu ajutorul lui Dumnezeu la unire și să se întoarcă în sinul unității catolice“. (Conc. prov. I. pag. 283.) E clar, părinte Mihaiu?

2. Și acum să-i răspund la cele două întrebări, cu privire la care *spune*, că e de acord cu mine:

a) Inovațiile latinizante s'au introdus prin abuz.

b) Vinovați de aceasta sunt cei cari le-au introdus.

3. Răspunsul meu în chestia latinizației „nu satisface“, pentru că *n-a vrut să înțeleagă*:

a) Eu nu am afirmat că adorațiunea dela s. Liturgie e tot una cu ora de adorație. Eu am spus: „Adorațiunea nu e numai a latinilor. Ea e tot așa de cunoscută și practică și în Răsărit. Rugăciunile din Orogion și Liturgier nu sunt altceva decât exteriorizarea adorațiunii“. Așadar „adorațiunea“ a fost cunoscută și practică și în orient, pentru că înțelege oricine, că înainte de a scrie minunatele *rugăciuni-meditații* acei ss. Părinți au trebuit să stea nu o oră, ci zeci și sute de ore în meditație și adorație înaintea lui Hristos, Euharisticul. Și să nu uităm că tot Orientul ne-a dat și pe acel mare „doctor euharistic“. Așadar „adorațiunea“ nu am importat-o dela Apuseni. — În ce privește admoniția: „Să știi însă, Părinte, că sunt multe asociații de adoratori...“ să o lase mai domol. Am știut și știu... Știu despre asociația preoților adoratori încă din timpul, când pâr. Mihaiu era copil. Cred, că cel puțin acum rămâne satisfăcut pâr. Mihaiu.

4. „*Binecuvântarea euharistică*“, am spus eu, o avem la cele trei Liturgii. Se poate repeta după îndrumările autorității superioare, pe lângă păstrarea formelor consacrate!“ Am vorbit lămurit pentru cei cari vreau să înțeleagă. Nu am confundat-o cu binecuvântarea dela cele trei ss. Liturgii, cum bine vede oricine, ci altceva am cerut eu. Și aici l-aș lua bucuros de mână pe pâr. Mihaiu să-l duc în bisericile, „unde se practică pe o scară foarte întinsă“, cu să vadă, că în cele mai multe nu se ține seamă de formele consacrate, ci mulți fac cum îi taie capul, iar unii adaug,

Din cuvintele Spiritului-Sfânt se deduce fără nici o dialectică savantă un lucru de o extremă gravitate și anume: Precum Hristos și apostolii săi au fost săraci și au avut în inimă pe cei săraci, tot așa ceice sunt în slujba și misiunea lui în toate vremurile și toate locurile trebuie să inbească sărăcia, să trăiască în ea și să aibe o specială grijă față de cei săraci. Altfel nu pot fi ucenicii lui Hristos. Ucenicul lui Hristos celui sărac și fără căpătâi, cum ar putea fi celce nu știe ce-i sărăcia; urmașul lui Petru care-și lăsa soția, mreja și pe tatăl său; a lui Ioan care-și lăsa toate; a lui Pavel care nu se rușinează să spună că „flămânzește și însetează“, căruia i-se frâng picioarele în butuci?! Cum ar putea fi urmașul acestora și încă a multora asemenea lor, cel ce le disprețuiește sărăcia? Preotul Săracului din Betleem — prin urmare — 1. *trebuie să fie sărac*; 2. *să aibe în suflet soarta săracilor lui Hristos*, ca și cum ar fi vorba de El însuși; aceasta o spune Ietemeietorul creștinismului și a Preoției.

Ce răspunde la aceasta apostolul de azi al lui Hristos?

Dacă este un lucru detestat, urgisit și rușinos — nu pentru mireni — ci pentru preoți, dacă este un rău de care să se plângă fără încetare pe toate tonurile și gamele, cei chemați să îmbrace starea de sărăcie a lui Hristos, atunci *acest rău este sărăcia*. Doamne, nu lumea pe care tu n'ai ales-o, ci aceia pe care tu i-ai ales și i-ai chemat să fie asemenea ție, urăsc și se îngrozesc de starea pe care tu ai îndrăgit-o! Ei cari cântă prima ta „fericire“: „Fericii cei săraci“, în viață pre-

feră nefericirea averii. — Doar paginile gazetelor noastre bisericești n'ajung ca să cuprindă toate plângerile și văicărelile lor. Când Statul cu bucurie le-ar da puțința să trăiască asemenea lui Hristos, în sărăcie, ei se îngrozesc de o stare în care a ajuns Cersitorul, Stăpânul lor. Cu toate că „primejdia“ de a deveni — chiar fără bună voie — asemănători lui Hristos în sărăcie, e numai închipuită, amenințarea nu-i serioasă.

Zilele pe cari le trăim — suntem de acord — sunt excepțional de grele; sărăcia ne zimbește tragic la fiecare colț de stradă; milioane de oameni fierb de ură și nemulțumire; grevele, sfâșierile, revoluțiile fa întreprinderi și uzine au ca mobil sărăcia. Într-o vreme când bogățiile cresc în proporție directă cu mizeria; lumea aceasta care n'are sărbătoarea unei mulțumiri oricât de modeste, acești purtători de zdrențe cari privesc cu o ură ancestrală pe ceice dețin — indiferent cu ce titlu — bogății imense, — nu poate primi mesajul Săracului decât din partea acelor cari și-au identificat viața cu sărăcia Lui. E o impietate față de Hristos și o batjocură față de sărăcuții lui să li-se predice Evanghelia sărăciei din partea acelor cari nu o simțesc în ei înșiși. Sf. Părinte cu durere a spus că una dintre cele mai mari nenorociri a zilelor noastre este că Biserica a pierdut clasa muncitoare, adevă pe cei săraci. Și aceasta, cel puțin în parte, din vina acelor cari nu sunt exemplu pentru păturile sărace și muncitoare. „In cazul de față — spune sf. Părinte în Enciclica „*Divini Redemptoris*“ — este anume necesar ca slujitorii Domnului să strălucească

printr-o modestie a vieții, prin simplitate și cumpăt, așa încât să apară înaintea credincioșilor ca cea mai credincioasă icoană a Dumnezeescului Invățător“. Evanghelia lui Hristos nu poate fi vestită cu roade de către preoții cari au bogății și disprețuiesc pe săraci. Hristos are ca punct esențial în program: „evangelizare panperibus“; iar ca să o facă cu succes, însuși s'a făcut *ca unul dintre ei, și mai mult chiar*.

Marele Leo al XIII în celebra Enciclica „*Rerum Novarum*“ a zis: „*Mergeți în primul rând la muncitorii săraci, și în genere la cel nevoiași*“; iar actualul Părinte al creștinătății mărturisește că-și însușește acest indemn și-l completează în sensul că „parohii vor trebui să consacre tot ce au mai bun și cât pot mai mult din forțele lor pentru a recăștiga lui Hristos și Bisericii mulțimile de lucrători“.

Marile euceriri ale Bisericii au fost înfăptuite din partea acelor apostoli cari au trăit în cea mai sfântă sărăcie. Legiunea de onoare a Bisericii nu este oare tigma acelor misionari și contemplativi, a căror lipsuri întrec orice imaginație? Urme neperitoare în Istoria Bisericii au săpat acei ierarhi și preoți cari au trăit în lipsuri din dragoste pentru Hristos cel sărac și pentru frații săi. Și, e cât se poate de semnificativ faptul că marile opere sociale de înfrățire și îndulcire de raporturi între diferite clase, au fost realizate de cei mai săraci fii ai Bisericii. Acest lucru e adevărat nu numai în general, ci în special. Cercetați opera de mântuire sufletească ce se realizează în diferite parohii și veți vedea că nu e prea înfloritoare starea sufletească acolo

alții elimină și din aceea s'a alcătuit și tipărit la Lugoj. — Și aici e răul! Eu am cerut, ca orice dispoziție referitoare la unele înnoiri să se ia de Sinodul provincial, sau de Conferința episcopescă, dar nu înțeleg să se ia de o Eparhie singuratică, cu atât mai puțin de preoți singuratici. Suntem „o turmă mică” în „Orientul dizident” și trebuie să ne păstrăm curați și mai cu seamă să ne prezentăm unitari.

Și aici să mai adaug ceva: Cred că va vrea să știe și păr. Mihaiu, că Liturgia s. Gregoriu nu e decât vecernie împreună cu adorație și cuminecare. Avem un prețios indiciu pentru o eventuală slujbă unitară de „Binecuvântare euharistică.”

Aș întreba însă pe păr. Mihaiu, încercat-a să facă vreodată Vecernia împreună cu litie, așa cum e în Liturgier? Dacă a încercat, sigur a băgat de seamă impresia covârșitoare, pe care o face o astfel de slujbă. Dacă nu a încercat, facă-o odată de probă și va vedea.

5. *Cultul s. Antoniu* e o inovație latinizantă, de care nu s'a simțit nevoia în Biserica noastră. Noi îi cinștim pe toți sfinții Bisericii răsăritene, ca și pe sfinții Bisericii apusene. Dar cu cult public avem să cinștim pe sfinții cari sunt înșirați în sinaxarele Bisericii răsăritene, „pentruca ritul oriental să rămână nevătămat.”

Nu avem noi sfinți, cari sunt tot așa de vrednici de cinste? Sau ne temem, că pe sfinții din Orient nu-i ascultă Dumnezeu? Nu avem noi pe sfântul Nicolae, acel sfânt, despre care Biserica ne spune, că „om ceresc fiind, întocmai cu îngerii pe pământ te-ai arătat?” (Mineiu, 6 Dec.). Nu a fost s. Nicolae patronul fetelor sărace, nu a fost el sprijinitorul și ajutorul celor necăjiți și al celor năpăstuiți și în primejdii? Și avem un canon așa de frumos al sf. Nicolae!

6. Regret, că păr. Mihaiu nu vrea să înțeleagă, că în chestie de conștiință „buna credință” are un rol foarte important.

unde de fapt ne-am aștepta, adevărat unde preotul este scutit de grija zilei de mâine, ci mai curând acolo, unde preotul se luptă și cu mizeria. Cine știe? Poate aci mai vine în ajutorul apostolatului său — pe lângă harul lui Dumnezeu — și exemplul de viață crucificată a preotului, care merge pe urmele lui Hristos și în această importantă privință. Sf. Pavel de multe ori se aduce pe sine ca exemplu celor săraci și necăjiți. Ei bine, cum va putea recurge la acest argument atât de convingător acel apostol care trăiește în flagrantă contradicție cu spiritul Evangheliei?

Biserica catolică practică, ca nici una alta, sărăcia, fiindcă o socotește ca cea mai scumpă comoară pe care i-a lăsat-o Hristos; e terenul cel mai adaptat sfințeniei. Dacă totuși se întâmplă ca în unele regiuni ale pământului să nu fie cinștită și practică această virtute, acolo se poate constata că lipsesc roadele apostolatului. Un cler sărac, umilit și prigonit va fi totdeauna mai repede gata a muri pentru cauza lui Hristos, decât unul care și-a adâncit prea mult rădăcinile în acest pământ. Iată pentruce nu trebuie să ne îngrozim de sărăcie, prigoană, foame sau sete; afară de cazul — bine înțeles — dacă dorim să fim mai mari decât Stăpânul nostru. Hristos a mântuit lumea prin jertfă și, cred că deatunci încoace, orice operă de mântuire se realizează în măsura în care se găsește în ea jertfă. Dar aci trecem la partea doua a chestiunii.

(Va urma).

7. „Apostolatul rugăciunii,” am spus, că se cuprinde în însăși cuvintele Mântuitorului, prin urmare nu-i de origine nici apuseană, nici răsăriteană, ci dumnezeiască.

8. Cele ce mi le spune în alineatul: „Să fie fără teamă Păr. Oct. Popa, pentrucă preoții cari practică aceste devoțiuni sunt la înălțime și cu devoțiunile orientale,” nu mă privesc, pentrucă nu am tras la îndoială hărnicia preoților. Dar în forma în care mi le spune, prea seamănă cu acel: Doamne, mulțumescu-ți, de la Luca 18, 11.

10. Iconitele cu Sf. Inimă nu le-au socotit de primejdioase, ci am socotit de primejdios acel: „Vrem să introducem cultul sf. Inimi” din gura unui cleric, cum socotesc de primejdios pentru rostul Bisericii noastre și o bună parte din „vrem” al păr. Mihaiu. Dar zeloșii iconari uită, că noi avem o icoană, care a lăcrimat la moartea sfântului episcop Petru Pavel Aron! Pentruce nu am împărțit-o copilașilor, istorisindu-le bunătatea și sfințenia vlădicului românesc, la moartea căruia a lăcrimat Preacurata Fecioară? Că s'a făcut și se face de unii, foarte bine, dar să se facă pe o scară cât mai întinsă.

11. Păr. Mihaiu pomenește de o formulă scurtă de rugăciune. Noi avem formule scurte și foarte expresive: „Doamne Isuse Hristoase, fii milostiv mie păcătosului;” „Preasfântă Născătoare de Dumnezeu mântuește-ne pe noi” ș. a. Pentruce trebuie să traducem din latinește, ungurește, sau nemțește?

12. Păr. Mihaiu, dupăce l-am dat jos de pe pedestalul istoric, pe care se așezase așa de comod, acum face pe grozavul în altă formă. Imi vorbește de „metode noi de apostolat,” de „preoțime nouă”, (termenul l-a împrumutat dela păr. Sârbul), care „vrea” să le folosească pentru a introduce spiritul rugăciunii, pentru a forma tineretul, a forma elite, apostolat individual, apostolat în familie, pentru apărarea copilului de crimele părinților (avort și onanie conjugală), apărarea familiei de boala veacului (divorț, concubinaj)... și dă încă cu trei „vrem”, de și se pare, că până acuma nu s'a lucrat nimic în Biserica unită și Români uniți nu au fost pe calea mântuirii până la păr. Mihaiu cu preoțimea cea nouă a sa, dar în urmă ajunge la „asociații bune, exerciții spirituale anuale, misiuni populare, cuminecări lunare, celibatul în seminarul din Blaj (!) cari toate și-au avut criticii și latinofobii versați, iar mai nou acum se face o apostolie cu totul nouă în lumea copiilor noștri uniți, folosindu-se chiar mijloace cu aspect latinizant, a cărui contra — reprezentant este Păr. Oct. Popa, profesor de religie.”

Apoi, stai puțin, frățioare, nu te repezi așa! Și iată cum stăm cu „metodele noi”.

a) Când în 1905 am mers în Făgăraș, am găsit o reuniune de femei înfloritoare, care activa de vreo 30 de ani și mai activau multe reuniuni în timpul acela;

b) Exercițiile spirituale le-a introdus regr. mitropolit Vasile;

c) Misiunile populare le-au introdus în Biserica noastră rep. canonic *Sf. Roșianu*, trecut la cele veșnice ca septuagenar și păr. protopop *Dr. E. Dăianu*, care e trecut de 72 de ani; eu însumi am început să țin misiuni înainte cu aproape 30 de ani.

d) Cuminecările dese le cunoaște Biserica noastră de mult. — Prin urmare acestea toate sunt opera preoțimei vechi.

e) De celibat în Seminarul din Blaj acum aud întâia oră. Eu știu că cei mai mulți absolvenți se căsătoresc și să mulțămim lui Dumnezeu, că în Biserica noastră e admisă

Spre Bucovina

de Panait Cerna

*Ducând în inimi cântec și 'nchinare,
Călătoresc în sfânt corvoiu pioșii,
In drum i-adastă codrii vechi, pletoșii,
Doinind minuni din vremuri legendare.*

*Trecutu-i plin de-avânt, de-apusuri roșii...
El stoarce stropi din sufletești izvoare,
Să picure, adânc-cuvântătoare,
Pe locuri unde-au stăruit strămoșii...*

*Suceava 'n zări s'a luminat deodată...
Invăluși în slava ei curată,
Ei merg cântând, cu frunțile senine.*

*Tăceți adânc! Pășiți ca 'n sfinte-altare!
Să nu-L treziți din visuri seculare,
Să-și vadă sfântul cuib pe mâini străine.*

căsătoria preoților, și numai aceia se celibeză, cari cred, că sunt în stare să trăiască în stare celibatară, după cuvintele Domnului. (Mat. 19, 10—12.)

E de însemnat, că exercițiile spirituale și misiunile populare au fost și sunt încadrate de slujbele noastre răsăritene: Utrenii, vecernii, acatiste, paraclise, dupăcinare etc. și la loc de frunte de ss. Liturgii. Cari sunt latinofobii cari au criticat aceste deprinderi sufletești? Și încă o întrebare: Când și unde am fost eu în contra „apostoliei cu totul nouă”, ce se face în lumea copiilor? Și tare aș vrea să-l iau iarăși de mână pe păr. Mihaiu și să-l duc în parohii, unde e „preoțimea nouă” a sa și să deschidem Protocoalele Botezaților și să vedem, cum se prezintă „preoțimea veche” și „preoțimea nouă”, cu nașterile în familia proprie? Cred că bilanțul nu va fi în defavorul nostru, al celor vechi! Aici să-i spui o vorbă cu tâlc părintelui Mihaiu: Poporul nostru spune: „Mai de mult preoții slujeau în potire de lemn, dar inimile preoților erau de aur. Acum slujesc din potire de aur, dar inimile sunt de lemn.” Spre norocul Bisericii noastre însă, că vorba asta nu se poate generaliza. Dacă poporul nostru și-a păstrat credința și neamul, e a se atribui preoților cu inimile de aur, și ca să și le păstreze și în viitor are nevoie tot de inimi de aur!

13. Și acum pro domo: Păr. Mihaiu scrie: „Nu ne-am așteptat din partea Sf. Sale la critică negativă, ci ne-am fi bucurat de sugestii, metode și mijloace mai bune, mai orientale, bazate pe o experiență mai îndelungată în ogorul celor nevinovați, pe care ni le-ar fi putut transmite în cele două articole din Unirea”. Nu i se pare păr. Mihaiu, că puțin cam — necuviincios? Totuși îi dau răspunsul: În ce privește munca mea între copii, nu-i mărturisesc eu, ci îl îndrum cu cuvintele Stăpânului nostru: „Întreabă, pe cei cari m-au ascultat.” — În ce privește sugestii, metode și mijloace, le-am desfășurat în anii trecuți pe larg în „Unirea” și mai cu seamă în comisia catehetică mitropolitană, al cărei membru sunt dela înființarea ei și am înțeles să fiu membru activ. Așadar lecția părintelui Mihaiu nu are nici un rost.

14. Epitetul de „bizantinologi” arată cât de puțin înțelege păr. M. rostul Bisericii unite și cât de puțin cunoaște „Orientul dizident”.

Dacă d. Iorga a spus, că fiind vorba de o unire a bisericilor, noi Români nu avem să căutăm airea, pentrucă avem aici Biserica unită, nu s'a gândit la Biserica, pe care o vrea să o creeze păr. M. cu nu știu care

„preoțime nouă“, ci la adevărata Biserică unită pe care „bizantinologii“ vrem să o păstrăm nevătămată, neînstrăinată, să fie a noastră a Neamului românesc, așa cum a fost în trecut ei glorios de 240 de ani, pentru că *numai* pe calea aceasta ne poate conduce la o turmă și un păstor.

Pr. Octavian Popa

Praznic luminat la Bilbor. Se știe că în frunza comună *Bilbor*, așezată în creierii munților, la sărbătoarea Sfinților Apostoli Petru și Pavel (29 Iunie) se fac mari *pelerinaje*, adunându-se credincioșii la închinare în biserica frumoasă a parohiei păstorită de Cuv. Sa Dr. Francisc Simon, ieromonah franciscan, toate satele românești din jur.

Anul acesta pelerinajul a fost prezidat de Excel. Sa Dr. Vasile Aftenie, episcop auxiliar, ca delegat al I. P. S. Sale Dr. Alexandru Nicolescu, Mitropolitul Blajului. E acesta primul drum de apostolie al noului Arhiepiscop, care, însoțit de p. Dr. Ioan Vesa, secretarul mitropolitan, a fost primit pretutindeni cu cea mai caldă dragoste, din partea credincioșilor.

În gara *Toplița* unde a descins Inaltul Arhiepiscop a fost salutat în numele autorităților civile din județ de către Dl primpretor Suceava din *Toplița*, iar în numele preoțimii tractuale de p. Dr. Eugen Arieșan, protopop al protopopiatului Gheorgheni. Le-a răspuns tuturor Excelența Sa mulțumindu-le pentru sentimentele de iubire ce i-le arată.

Din *Toplița* Inaltul oaspe s'a îndreptat cu mașina spre *Bilbor*, unde în marginea satului a fost primit cu o poartă de triumf și bineventat de primarul comunei, Ilie Hârlav, iar la biserică de p. T. Suma și de Pr. Ladan. Sâmbătă, în cadre solemne s'a oficiat *liturgia arhierască*. — Răspunsurile liturgice au fost date de *corul studenților teologi* din seminarul franciscan din Liuzi-Călugăra.

După sf. liturgie, la care s'au împărțășit în număr impresionant credincioșii din parohie și pelegrinii din jur, Arhiepiscopul a ținut o frumoasă cuvântare, îndemnând pe creștinești, dându-le de exemplu pe sfinții Petru și Pavel. — După sf. slujbă au avut loc *recepțiile* în casa parohială, unde au vorbit mai mulți. La *masa* ce a urmat Exc. Sa Arhiepiscopul a toastat pentru Papa, Rege și pentru Mitropolitul Blajului, iar p. Dr. protopop Arieșan pentru Arhiepiscopul.

Trebue să remarcăm cu deosebită satisfacție că atât d. notar Iosif Giurgiu, cât și d. dir. Petrache Tăslăuanu, ca buni fii ai bisericii noastre, depun cea mai frumoasă activitate nu numai pentru ridicarea economică și socială a comunei, dar și pentru progresul și înfrumșetarea bisericii. — Merită deci toată lauda și considerația. (Coresp).

Știri mărunte

Personale. Ven. Ordinariat al Clujului a numit pe nouhirotonitul p. Dr. Grigore Iustin de admin. parohial la Poienile Zăgrii.

Sf. Părinte pentru refugiații din Basarabia. Radio și gazetele române au adus știrea că Sf. Părinte, *Pius XII*, a trimis, pe calea Nunțiatului din București, o sumă însemnată de bani pe seama refugiaților din Basarabia. — La fel făcuse în toamna anului trecut, când cu tragedia polonilor ce se refugiaseră pe pământ românesc din calea puhoiului germano-sovietic.

Misiuni sfinte s'au ținut în zilele de 28, 29 și 30 Iunie 1940 în parohia *Cecălaca*

(distr. Luduș) păstorită de P. Dr. Florentin Pop. Vestitor al cuvântului a fost Cuv. Sa P. Dr. Vasile Cristea, ieromonah Asumptionist dela „Casa Domnului“ din Blaj. Rezultatul a fost cât se poate de frumos. S'au apropiat de sf. taine 180 credincioși, din 348 câți are *Cecălaca*, și alți 50 din parohiile din jur, număr destul de mare dacă se consideră că cei mai mulți dintre bărbați au fost concentrați. La mărturisiri au ajutat și p. Dr. Iacob Bucur din Așintș și Virgil Papiu din Nandra. — Preamărit să fie Domnul pentru toate!

Capelă română unită în Buziaș. Grație marinității mișcătoare a p. Dr. Teofil Crișan, canonic lugojan pensionar, care a dăruit eparhiei Lugoșului casa ce-și cumpărase Sf. Sa la *Buziaș Băi* (j. Timiș), s'a putut face în 23 Iunie c. *binecuvântarea capelei* ce s'a deschis în această casă. Actul sfânt l-a săvârșit Excel. Sa Dr. Ioan Bălan al Lugoșului, în sobor de preoți. Răspunsurile le-a dat corul „Lyra“ dela Lugoș, sub conducerea p. Dr. Ioan Bacău. În cadrele sf. liturghii a cuvântat Preasf. Ioan despre însușirile credinței. La banchetul ce a urmat s'au rostit și toasturi. — Cu deschiderea acestui lăcaș de închinare s'a făcut indestul unei vechi și arzătoare dorințe a credincioșilor și a preoților noștri cari cercetează băile de aici. Iar gestul p. Dr. Teofil Crișan nu poate fi îndeajuns apreciat.

Țara noastră s'a retras din Societatea Națiunilor. Odată integrată în ordinea politică a axei, România era de așteptat să facă la fel cu Germania și Italia: să părăsească forul internațional dela Geneva. Ceeace s'a și întâmplat săptămâna aceasta. Faptul a fost anunțat de d. M. Manoilescu, ministrul afacerilor străine, care între altele a declarat cu acest prilej că, de aci încolo, „urmând o politică de comprehensiune a adevăratelor sale interese și de realism european, România socotește că prezența sa în Societatea Națiunilor nu mai are nici o rațiune.“

Nou ministru la culte și arte. Din motive pe cari le-a socotit destul de însemnate pentru o hotărâre ca aceasta, d. Horia Sima, ministru al Cultelor și Artelor, și-a dat demisia care i-a și fost primită, în locul dsale fiind numit d. Radu Budișteanu. Noul ministru a depus jurământul reglementar și și-a luat în primire postul de înaltă încredere.

Ocotirea familiilor cu copii numeroși. Agenția Ceps e informată din Praga că în *Cehia și Moravia* se acordă o deosebită grijă familiilor cu copii numeroși. O familie se consideră ca atare dacă are șapte sau mai mulți copii. În Cehia și Moravia sunt în total 6441 astfel de familii. Ajutorul național plătit acestor familii până la sfârșitul anului 1939 se ridică la suma de 1.300.000 coroane și alimente în valoare de circa un milion coroane cehe.

România renunță la garanțiile franco-engleze. Precum se știe Franța și Marea Britanie se angajaseră, în 13 Aprilie 1939, se apere integritatea teritorială a României. În urma ocupării Basarabiei și Bucovinei Nordice de către trupele sovietice, situația s'a schimbat. În consiliul de ministri, ținut în 1 Iulie c., sub președinția d. Gh. Tătărescu, d. consilier regal C. Argetoianu a definit noua orientare politică externă a României, anunțând că țara noastră renunță la garanțiile franco-engleze de anul trecut. — Consiliul a aprobat în unanimitate această nouă orientare a politicii noastre externe.

Rectificare. În Nr. 25 al ziarului „Unirea“, în „Mulțumita Publică pentru donațiile făcute bisericii unite din Gusu“, din greșală de tipar s'au scris 20 icoane mari, în loc de 10, căci celealalte sunt mai mici. Și a mai uitat să se pomenească și câteva

fete de masă nouă (6) în valoare de 12.760 lei. — Facem cu plăcere cuvenita rectificare.

† Ioan Țiucu, fost protopop al Lugoșului și canonic onorar, a trecut la cele veșnice în 29 Iunie c., în anul 79 al vieții sale. — Odihnească în pace!

Cine își păzește gura și limba, își scutește sufletul de multe necazuri.

Cum vrei ca altul să tănuiască secretul tău, când nici tu însuși nu o poți face?

Liceul Român Unit de Băieți „Sf. Vasile cel Mare“ — Blaj

No. 1740—1940

Aviz școlar

1 Primirea în liceu se face în baza unei cereri, care se va adresa Direcțiunii liceului până în ziua de 25 August. Cererea trebuie să fie timbrată cu 9 Lei și 1 Leu de aviație. Cererile de înscriere cari nu vor fi timbrate ori nu vor fi prezentate la termen, nu se vor lua în considerare.

Cererile de înscriere trebuie să înainteze și elevii cari au mai frecventat școala noastră.

Elevii cari cer pentru primădată înscrierea în liceul nostru, vor alătura la cerere următoarele acte: a) *Certificat de studii* dela școala unde au urmat în anul trecut; b) *act de botez* dela preot; c) *extras de naștere* dela matriculantul civil; d) *certificat de revaccinare*; e) *certificat de cetățenie*.

Elevii cari au urmat în anul trecut la liceul nostru, vor alătura la cerere numai *Avizul școlar*.

Cererile cari nu vor avea toate documentele cerute de regulament și specificate mai sus, nu vor fi luate în considerare.

Elevii cari cer primirea în clasa I vor face *examen de admitere*. Examenul constă din probe scrise și orale la l. română și o lucrare scrisă la matematici, din materiile clasei IV primară. Taxa examenului 80 Lei.

În clasa I vor fi înscriși numai elevii cari la 1 Septembrie a anului curent au vârsta de cel puțin 10 ani împliniți și cel mult 13 ani.

Elevii *corigenți* vor înainta cerere de admitere la examenul de corigență. După trecerea examenului de corigență vor înainta cerere de înscriere în liceu.

Elevii *repetenți* vor cere înscrierea în liceu tot până în ziua de 25 August, plătiind și o taxă specială de 500 Lei.

Tot până la această dată se vor înainta și cererile de înscriere la *examenul de admitere în cl. V*, precum și cererile de înscriere la *examenul de bacalaureat*, sesiunea de toamnă. Taxa examenului de admitere cl. V este 150 Lei.

Examenele de corigențe, integrale și de diferență se vor ținea în 2 și 3 Septembrie; examenele de admitere în cl. I în 4 Septembrie; examenele de admitere în cl. V în 5 și 6 Septembrie.

Înscrierea definitivă și plățirea taxelor se face în 7 și 8 Septembrie.

2. *Taxele de înscriere sunt:*

a) *Curs inferior*, cl. I—IV: înscriere 225 Lei, taxa de construcție 1200 Lei, taxa de frecvență 1300. Total 2725 Lei.

b) *Curs superior*, cl. I—VIII: înscrierea 225 Lei, taxa de construcție 1300 Lei, taxa de frecvență 1500. Total 3025 Lei.

Pe lângă acestea taxe, fiecare elev va mai plăti și o taxă de 100 Lei pentru Cabaan

școlilor secundare din Blaj, care se construiește la Bazna și 60 Lei abonamentul revistei „Mlădițe” a elevilor.

Taxele de înscriere, construcție, cabană, revistă și jumătate din taxa de frecvență se plătesc odată, la înscriere. Rata II din taxele de frecvență se plătește cel mai târziu până la 1 Februarie 1941.

Elevii de altă naționalitate plătesc taxe duble. Elevii, cari au urmat în anul școlar trecut la liceul nostru și au restanță de taxă școlară sau au restanță de taxă de întreținere la internat, nu vor fi înscriși numai după ce vor achita toate restanțele.

3. Toți elevii sunt obligați să poarte uniformă străjerească, având pe brațul stâng brodat pe o bucată de stofă, formă de pătrat, culoarea albastră, de dimensiunea $\frac{5}{6}$ cm., inițialele școlii și numărul de ordine. Fiecare elev va avea atât uniformă de vară cât și de iarnă. Purtarea altor haine sau a chipiului, model vechiu, nu se mai admite.

Elevii premilitari, precum și elevii din cl. VIII de bacalaureat vor purta tot uniformă străjerească.

4. Pentru primirea în Internat se face cerere specială, adresată Preaveneratului Consistor Arhiepiscopesc în Blaj, până în 10 August. Condițiunile de primire în Internat se publică separat.

5. Cvarțire în oraș nu se pot angeja fără aprobarea Direcțiunii.

6. Cursurile încep în dimineața zilei de 9 Septembrie, după invocarea Sf. Spirit.

Direcțiunea

Școala Normală rom. unită de învățătoare, Blaj

Nr. 932/1940.

Aviz școlar

Se aduce la cunoștința elevilor că înscrierile se fac până în seara zilei de 30 Aug. 1940, la Direcțiunea Școlii, cu cerere umbrată semnată de reprezentantul lega.

Se primesc înscrieri la examenul de selecționare pentru cl. V. Sunt libere 22 locuri în această clasă. Pentru înscrierea la examen se va prezenta certificatul de absolvire a cursului secundar inferior. Media de admitere va fi cel puțin 6.

Examenul se va ține între 2—3 Septembrie p. r.

Examenle de corigență se vor ține la zilele de 6—7 Septembrie.

Cursurile încep în ziua de 9 Septembrie. Eventuale modificări se vor anunța prin ziarele locale.

Taxele școlare: Lei 600 taxă de înscriere 200 taxă de construcție, lei 1700 taxă de frecvență, lei 100 taxă pentru stricăciuni și medic lei 100 pentru tabăra din Bazna, lei 50 pentru gospodărie și lei 50 pentru străjerie. Total lei 2800.

Taxele se achită astfel: la înscriere lei 1800 iar la întoarcerea din vacanța Crăciunului lei 1000.

Pentru elevele minoritate taxe duble.

Elevele sunt obligate să se prezinte în corectă uniformă străjerească. Cele care nu se vor prezenta astfel, vor fi obligate să se înșoapeze acasă pentru confecționarea uniformei necesare.

Intrucât școlile normale sunt internate (conform art. 242. legea din 27 Mai 1939), atragem atențiunea elevilor asupra acestui fapt și le invităm să-și procure la timp condițiile de primire ale internatului școlilor secundare de fete din Blaj, cari se vor publica separat.

Blaj, 7 Iulie, 1940.

97 (1—1)

DIRECȚIUNEA

MITROPOLIA ROMANA UNITA — BLAJ

Nr. 4190—1940

TABLOUL

catedrelor vacante dela școlile secundare române unite din Blaj

Tipul școlii	Școala	Nrul de ordine al catedrei	Catedra	Observări
E.	Liceul român unit de băieți »St. Vasile cel Mare«	7 9 10 11 12 14 17 18 22 23	L. Latină L. Franceză L. Franceză L. Germană L. Germană Istorie Filosofie-Drept Filosofie-Drept Fizico-chimice Fizico-chimice	
C.	Liceul de fete român unit	3 4 5 6 8 11	L. Română L. Latină L. Latină-Elină L. Franceză Istorie Matematici	
C.	Școala Normală română unită de învățători	4 11	L. Franceză Științele agricole Pedagogie II.	
C.	Școala Normală română unită de învățătoare	2 5 8 11	L. Română Pedagogie II Matematici cu Fizico-chimice Științele agricole Gospodărie	
D.	Liceul Comercial român unit de băieți	2 3 4 8 9 10 11 12 14	L. Franceză L. Germană L. Italiană Științele comerciale Științele comerciale Șt. naturale-Fizico-chimice Șt. naturale-Fizico-chimice Științele juridico-economice Calligrafie-Desen	
D.	Liceul comercial român unit de fete	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	L. Română L. Română-Franceză L. Germană Istorie Geografie Șt. comerciale Șt. comerciale Șt. comerciale Științele naturale-Fizico-chimice Științele naturale-Fizico-chimice Științele juridico-economice Matematici	
A.	Gimnaziul industrial român unit »St. Iosif«		Una catedră de profesor partea literară Una catedră de profesor partea literară Una catedră de profesor partea științifică Două posturi de maestru lăcătușerie	
	Școala urbană de gospodărie gr. I. română unită		Una catedră de prof. part. lit. Una catedră de măestră spălat-călcăt Una cat. de aj. de măestră ornamentație Una cat. de aj. măestră țesut Una catedră de măestră menaj	

Candidații și candidatele doritori de a ocupa ca suplinitori catedrele de mai sus trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute pentru profesorii și maeștri suplinitori în legea învățământului secundar și să fie de religie română unită.

Cererile de numire însoțite de toate actele justificative (calificație, numiri anterioare, certificate de serviciu, extras de naștere și botez) se vor înainta cel mai târziu până în 10 August 1940 Consistorului Arhiepiscopesc din Blaj.

BLAJ, din ședința consistorială ținută la 29 Iunie 1940.

p. Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș

vicar general s.
VICTOR POP

96 (1—1)